

KIRJALLISUUSSTARPAHTUMA JOENSUUSSA 22. - 23. 9. 2001

KIRJALLISUUDESSA JA TOISSISSA TAITEISSA

VIERAS

VIERAS KIRJALLISUUDESSA JA TOISSISSA TAITEISSA

Lauantai 22.9.

- 13:00 **Avaus**
taidetoimikunnan puheenjohtaja **Tuula-Liina Varis**
- 13:10 **Vieraalla maalla kirjailija luo kirjallisen kotiseutunsa**
kirjailija **Veronica Pimenoff** (alustus luetaan)
- 14:00 **Peruna, sivuläski ja kreetppi, dramaturgi Outi Nyytäjä**
15 - 15:30 *kahvitauko*
- 15:30 **Från Terra Incognita till Ultima Thule – hur man skriver sig in i ett nytt land**, kirjailija **Zinaida Lindén**
- 16:30 **Vieras näkee tarkemmin – sivullisuus luovuuden lähteenä**
kirjailija **Claes Andersson**
- 17:30 **Ensimmäisen seminaaripäivän päätös**

21:00

JAMIT

Claes Andersson, piano - Wimme Saari, joiku - Eija kaanranta, kantele
Teatteriravintola. Rantakatu 4. pääsymaksu 30 mk. oopiskelliat 20 mk

22.-23.9.2001 Joensuun konservatoriolla, Rantakatu 31

Sunnuntai 23.9.

- 12:00 **Tuntemattomasta tulee tuttu**
kirjailija **Raisa Mustonen** (Petroskoi)
- 12:30 **Vieraan suden haju, puheenvuoro**, kirjailija **Arvi Perttu**
- 13:00 **Elämän evakkona – yksinäisyyden ja vierauden teema kirjoissani**, kirjailija **Eeva Kilpi**
14 – 14:30 *kahvitauko*
- 14:30 **Kaks kaffet – kartta varsinaissuomalaiseen mielenmaisemaan**, kirjailija **Heli Laaksonen**
- 15:30 **Hovirouvan hepenissä - klassisen japanilaisen kirjallisuuden suomentamisesta**, kirjailija **Kai Nieminen**
- 16:30 **Seminaarin päätös**

puheenjohtajina akatemiaprofessori Yrjö Sepänmaa, professori Seppo Knuuttila ja kirjailija Tuula-Liina Varis
VAPAA PÄÄSY

Seminaaria ovat tukeneet
CARELICUM KARJALAINEN PERLOS OY KUSTANNUSYHTIÖ ILIAS OY
KUKKAKAUPPA LEINIKKI SUOMALAINEN KIRJAKAUPPA KARJALAN HEILI PKO

Seminaarin järjestää
POHJOIS-KARJALAN TAIDEYOIMIKUNTA
yhteistyössä
JOENSUUN YLIOPISTON ja JOENSUUN KAUPUNGIN kanssa

VERONICA PIMENOFF

päätti kahdeksanvuotiaan, että hänestä tulee kirjailija. Kirjailijana hänestä tuliikin, mutta myös filosofian tohtori ja lääkäri. Pimenoffin tuolamossa eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset ovat saaneet keskeisen sijan. Hänen tunnetuin teoksensa *Loistava Helena* (1985) kohautti ajankohalta feministi-keskustelua. Hänen uusiin teoksensa *Maa ilman vertä* (1999) on kahden naisen väittely aatteiden kuolemasta, maailman jaostia ja tiehen moraalista. Veronica Pimenoff on ollut kolme kertaa Finlandia-palkinto ehdokkaana.

OUTI NYTYTJÄ

on dramaturgi ja näytelmäkirjailija. Outi Nytytjää voi perustellusti kutsua teatterin rauitaiseksi ammattilaiseksi. Hän on mm. ohjannut kuunnelmia 70-luvulta lähtien, kääntänyt lukuisien eri kirjoittajien tekstejä, kirjoittanut esseitä, opettanut draaman ja elokuvan kirjoittamista Suomen lisäksi myös Ruotsissa ja Saksassa sekä toiminnut myös kriittikona. Voimakkaita mielipiteistään tunnettu Nytytjää viettää puolet vuodesta Suomessa ja puolet Ranskassa.

ZINAIDA LINDÉN

on venäläinen kirjailija, joka kirjoittaa ruotsiksi. Suomessa Lindén on asunut jo kymmenen vuotta. Suurin osa novellikokoomien jutuista tapahtuu venäläisessä arjessa: opiskelijat, rakkausjutut, kummat kuolemantapaukset ja varkaat. Dialogit hän ajattelee ruotsiksi, niin kirjoissa kuin elävässä elämässäkin, mutta laulut, poliittiset jutut ja viisit ehdottomasti venäjäksi. Venäjäksi Lindén on kääntänyt mm. Claes Anderssonia ja Monica Fagerholmia. Hänen esikoiskokoomansa *Överstinnan och syntetisatorn* ilmestyi vuonna 1996, ja se sai Svenska litteratursällskapetin palkinnon.

VIERAS KIRJALLISUUDESSA JA TOISISSA TIETEISSÄ SYMPOSIUM JOENSUUN YLIOPISTOSSA

Perjantaina 21.9.2001 kello 12 – 16

Agoran teologiosan auditorio H30, Yliopistokatu 2

FT Raisa Simola ja FT Joppi Nyman:

Vieraat keskeilämme. Miten englantilaisessa kirjallisuudessa on kuvattu vieraita sekä sirtomaisissa että ”keskeilämme”. Kuinka taas vastaavasti nämä vieraat, muukalaiset, ovat kuvanneet eurooppalaisia, millaisin silmin he ovat nähneet ”meidät”.

FT Arno Survo ja FM Jouri Chikalov:

Miten Vienan Karjalan ja Inkerin kulttuuri ovat muuttuneet alueella asuvilla vieraita suomalaisien runonkerääjien ja nationalistien kuvaamina. Miksi inariteolliset Karjalan kuvat ovat olleet meidän oljoissamme niin kestäviä? Mitä ne ovat peittäneet näkyvistä Neuvosto-Vienan ja Neuvosto-Inkerin lisäksi?

FT Jari Kupiainen ja FM Inka Väilpakk:

Miten vieras, tuntematon ja outo ilmenee talleissa? Kenen näkökulma on ratkaiseva? Maailmamuusiikki leviää kaikkialle mutta muut taiteenlajit tahtovat jäädä erilaisten kulttuuristen ja poliittisten esteiden taakse. Eksotisointi on yksi keino tuottaa vierautta, avata markkinoita ja kerätä voittoa. Valotusta aiheeseen antropologian ja tanssintutkimuksen näkökulmista.

YLEISÖLLE AVOIN

AES ANDERSSON

Kirjailija ja psykiatrin erikoisääkäri, poliittikonkin tunnettu muusikko. Kulttuuriministerinä hän toimi vuosina 1995 – 1998. Kirjailijana Andersson tunnetaan parhaiten runoistaan, mutta hän on kirjoittanut myös näytelmiä, kuunnelmia ja romaaneja. Hänen vi meisin proosateoksensa on *Kaksioista vuotta poliitikossa – katkelmia, r usikuvia, unia* (2000). Pentti Saartisa on oivallisesti sanonut: ”Muusikko Andersson tietää että niin rauhouden kuin jazzinkin pitää elävänä se, ettei läheskään aina tiedä mitä seuraavaksi tapahtuu.”

RAISA MUSTONEN

on petroskolainen kirjailija ja dramaturgi, joka työskentelee aikakauslehti *Severin* proosa-osaston toimittajana. Raisa Mustosen isä on suomalainen, äiti karjalainen, itse hän kirjoittaa venäjän kielellä. Näytelmässään *Gdje tyj dom, angel* (1997) (*Missä on kotisi, anke!*) hän kuvaa kuinka kaikki ihmiset ovat tulokkaita maan päällä, kuinka kaikki elivät omaa kotiaan. Raisa Mustonen on ehtinyt elämänsä aikana kokeilla kaikenlaisia ammatteja: hän on työskennellyt mm. lentoemäntänä, maalarna, bussikuskina, kirjastonhoitajana, siivoajana, kirjeenvaihtajana, ompelijana ja – totta kai - kirjailijana.

ARVI PERTTU

Inkeriläissyntyinen Arvi Perttu on kotoinen Petroskoista, mutta asuu nykyään Lappeenrannassa. Huhtikuussa 2001 ilmestyi Arvi Pertun teos *Petroskoirin symposium*, joka on fiktiivinen kuvaus perestroikan alkuaikaan Petroskoista. Teoksessaan Perttu pyrkii kuvaamaan yksityisen ihmisen arkea jatkuvan epävarmuuden tilassa. Osa Petroisoin symposiumista julkaistiin 90-luvun puolivälissä petroskolaisessa *Carelia*-kulttuurilehdessä. Se herätti runsaasti keskustelua radikaaluidellaan.

NÄYTELTY

Joensuun Taidemuseo

Kirkkokatu 23, avoimna 11-16

Taidekeskus Ahjo

Kirkkokatu 23, ti-pe 12-18, la-su 12-15

Carelicum

Koskikatu 5, avoimna ma-pe 10-17, la-su 11-16

Koko Karjalan kuva

Sää”mie”llem – Kolttaelämää

KOLI – kansallismaisema

Kareliaanit Karjalan kylillä

Suomen tietokirjailijat

TEATTERI

Joensuun kaupunginteatteri

Kaupungintalo, Rantakatu 20

pe 21.9.

19:00 **Hypermarket**, ohjaus Mikko Kivinen

suuri näytelmä, liput 115/100 mk, kesto n. 2h

19:30 **Elämäni naisten palveluksessa**, ohjaus Olli-Kalle Heimo

pieni näytelmä, liput 60 mk, kesto n. 1h 15 min

la 22.9.

19:00 **Hypermarket**

19:30 **Elämäni naisten palveluksessa**

EEVA KILPI

on toiminnut vapaana kirjailijana vuodesta 1959 lähtien. Hän on julkaissut mm. omaelämäkerrallisia muistelmaromaaneja, novelleja ja runoja ja saanut kolmeistä Valtion kirjallisuuspalkinnon. Evakkokarjalaiselta kilpi on käsitelty mm. romaaneissa *Elämä edestakaisin* (1964), *Valtrauha*, *Ikävöinnin aika* (1990) ja *Jatkosodan aika* (1990). Hänen tekstejään on käännetty mm. ruotsiksi, tanskaksi, norjaksi, saksaksi, italiksi, englanniksi, ranskaksi ja hollanniksi.

HELL LAAKSONEN

kirjoittaa runoja Uudenkaupungin murteella, jota säyrittävät piirteet mm. Turun ja Hämeen murteista. Esikoiskokoomassaan *Pulu uis* (2000) tämä riemastuttavana laveaslinjäänäkin tunnettu runoilija haalinnoi yksityiskohtia ja etsi kurullisen kuvaavia sanoja. Runoista löytyv inmeen ihana kotiseutu, lehnät, marmmat ja mä”tte. Hänen runojensa keskeisiä elementtejä ovat maalla kaupunkin tulleen muukalaisuus, oman identiteetin löytämisen ilo ja suru, ironia ja huumori.

KAI NIEMINEN

on syntynyt Helsingissä ja asuu nykyisin Pernajassa. Hänen esikoisrunokokoomiansa *Joki vie* ilmestyi vuonna 1971. Kai Nieminen on merkittävät japanilaisen kirjallisuuden kääntäjä, mistä ovat ovat osoituksena hänelle myönneety kolme Valtion kääntäjäpalkintoa ja Japani-säätiön palkinto. Japanilaisen kirjallisuuden ja kulttuurin tuntemus näkyy myös hänen omissa teksteissään. Nieminen on saanut Valtion kirjallisuuspalkinnon vuosina 1986 ja 1990.